

לתוניס ובהדרגה

מרפס, גרמה למצב פסיכולוגי לגמרי חדש. ערפאת חזר על כך בדבריו כמה וכמה פעמים. זה היה עלול להביא להקשחת העמדות, להתגברות הנטיות הקיצוניות. קורה ההיפך.

מדיניות? קודם כל, מפני שהמסגרים עצמם רוצים בפיתרון, שישרר אתם מהכיוון. המסר הבא מהשטחים הכבושים הוא ברור לגמרי: התקוממות למען פיתרון, לא התקוממות נגד פיתרון. ההנהגה מודעת לכך היטב.

אך יש גם נימה נוספת. כדאי להתעכב על כך.

תיסמונת יוס' הכיפורים

דמה לי שקורה עכשיו לפלסטינים מה שקרה למצרים ביום כיפור.

אנור אל-סאדאת היה מוכן לשלום עם ישראל גם לפני אותה מלחמה. הדבר מוכח במיסמכים. גולדה מאיר ומשה דיין התעלמו מכך כבו. וסאדאת מצידו הסתפק במיסמכים שהיו מוכנים לדיפלומטים, אך לא להמונים משני עברי הגבול.

חציית התעלה על-ידי הצבא המצרי שינתה מצב זה לגמרי. העם המצרי ראה בכך ניצחון צבאי כביר. הרגשת העלבון וההשפלה של מלחמת ששת הימים (וקורמויותיה) נמחקה.

הגאווה החדשה של העם המצרי איפשרה לסאדאת לערער דברים שלא יכול היה אף לחלום עליהם קודם לכן. מה שהיה נראה קודם לכן ככניעה מבישה וכניצחון של חולשת המורבם — ועל כן לא היה אפשרי — נראה עתה כמחלוצה של מנצח.

התעמולה המצרית קראה לסאדאת "גיבור המלחמה וגיבור השלום". ראיתי סיסמה זו מאות פעמים ברחובות קאהיר, בימים הראשונים אחרי ביקור סאדאת בירושלים.

ומצד שני: גם הישראלים התייחסו אחרת למצרים ולסאדאת אחרי יום כיפור. הילול והבזו נעלמו. גם גולדה דיין נעלמה. אחרי 1973 — כאשר סאדאת דיבר, הישראלים הקשיבו.

יתכן מאוד שמשוהו כזה מתחיל לקרות עכשיו ביחסים בין פלסטינים וישראלים.

ערפאת, הווכח בתמיכה הבלתי מסוייגת של בעלי-התקוממות בשטחים הכבושים — גם אם התקוממות עצמה היתה ספונטאנית — יכול להעז יותר, לדבר בשפה ברורה יותר, לעשות מחוות.

הגאווה החדשה של הפלסטינים מאפשרת זאת.

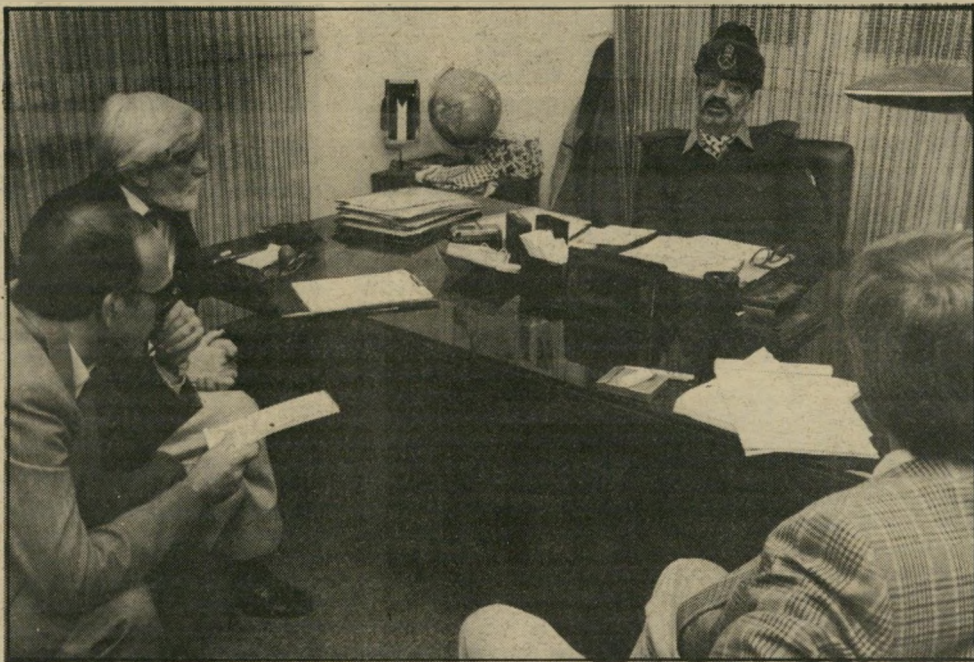
הדבר תבטא גם בדברים שאמר לנו, במסיבת-עיתונאים זו. אני מקווה שמי שיקרא את התמליל המלא בגליון הבא יתרשם מכך כמובן.

השאלה היא אם ישראל תתייחס מחר לפלסטינים כמו שהתייחסה למצרים אחרי המלחמה. בכבוד עצמי.

אנשים ללא כבוד עצמי לא יעשו שלום, ואין עושים שלום עם מי שאין מכבדים אותו. אולי — מי יודע — מעז ייצא מתוכם.

ישיבה יומית

ניגוד למקובל אצל ערפאת, המסיבה נגמרה בדיוק בשעה (המשך בעמוד 10)

אבנרי במסיבת-העיתונאים הבינלאומית השבוע בתוניס בהחאם לחוק

בשנים האחרונות סבל אש"ף והבעייה הפלסטינית כולה — מאדישות העולם ומהקיפאון בישראל. העולם רצה לשכוח את העניין המסריד הזה. נמאס לו. הסטאטוס-קוו נראה יציב. שום תזוזה לא ניכרה. כל-ההתקשרות "ירדו" מהעניין. זה לא היה "חדשות".

כל זה נשבר עכשיו. אש"ף הוא שוב במרכז ההתעניינות. העניין הפלסטיני הוא אקטואלי, בוער כמו צמיג במכונית עזה.

אך זה אינו העיקר. העיקר הוא — כך התרשמתי — שהגאווה, המציפה את השטחים הכבושים, הגיעה גם הנה.

העובדה שצעירים פלסטיניים מת-ייצנים יוסיים מול העוצמה הכבירה של צה"ל, נהרגים, נפצעים ואינם

פטליסטיאופורי, מצבירוחו של אדם המצפה למותו הקרוב. אחר-כך, באירופה ובתוניס ראיתי אותו חליפות במצבירוח נוגה, לפעמים מרוכא, לפעמים פטליסטי, לפעמים בעל-תקווה.

הפעם שפע האיש ביטחון עצמי שקט, לא עוד מתרברב מתוך חולשה. הוא נראה כאדם באמצע מאבק ארוך, הרואה את האור בסוף המינהרה.

אין ספק שזוהי התוצאה של ה"אנתיפאדה" — ההתקוממות (או ההתעוררות) בגדה וברצועה. הבל השתנה.

זה אינו ברור רק בתל-אביב, הקרובה לשרדהקרב, או בירושלים, שהפכה עצמה לשרדהקרב. זה ברור גם בתוניס, שהיא כליכך רחוקה, אך גם קרובה מאוד.

אדמות, לקח נר, טיפסף כמה טיפות של שווה חמה על שולחן-העבודה שלו, והעמיד את הנר הרולק לידו. אחר-כך הציב נר שני על אחיז המנורה הכבויה. הנר נפל, וכמעט הצית את הי"ר ואת הנירות שהיו מונחים לפניו — רוחות על מה שהתרחש כמה שעות לפני כן בחברון ובחלחול.

מצבירוח חדש

איתי את ערפאת בעבר במצבירוח שונים.

כשראיתי בראשונה, בכירות הנצורה, היה משוכנע כי סוכניו של אריאל שרון מחפשים אותו כדי להרגו, ושההתקפה הסופית של צה"ל על מערב-בירות עשויה להתחיל בכל רגע. אז היה ערפאת שרוי במצב

דבר הראשון שראיתי, כשנחתי תנו במל-התעופה של תוניס-קרתגו, היה מטוס גדול של חברת-התעופה הלוכית.

נמל-התעופה היה מוקף ברגלים ירוקים — רגלי הרפובליקה הערבית הלוכית. במקורו, היה זה רגל מוחמד הנביא.

מועמר קד'אפי בא לביקור ממלכתי בתוניס.

לרגע משוגע אחד בא לי הר-עין: אולי נראיין גם אותו?

לוב אינה ארץ-אוייב, לפי החוק הישראלי. מועמר קד'אפי, המפעיל של אירגוני-טרור, אכיר-ממנו של הארכי-טרוריסט אברנידאל, הוא כשר לגמרי לפי החוק הישראלי. ואילו יאסר ערפאת, שקד'אפי מאשים אותו כבוגד, מפני שהוא מוכן לעשות שלום עם ישראל, הוא אסור למגע.

החוק האזרחי הזה מכיר רק כמה חריגים. מותר לפגוש את ערפאת במסגרת מסיבת-עיתונאים בינלאומית.

באתי לתוניס למטרה זו: להשתתף במסיבת-עיתונאים בינלאומית, בנוכחות כל-הייתיק שורת בינלאומיים.

קול בחשיכה

תוניס היתה ביום השישי שטור פת-שמש. מזג-האוויר היה טוב מזה שבתל-אביב, שממנה יצאתי יום לפני כן.

בפעמים הקודמות שבהן פגשתי את ערפאת בתוניס, נערכו הפגישות בוילה נאה על שפת-הים. הפעם קיבל ערפאת את העיתונאים — ואני ביניהם — במשרד כלב העיר תוניס. מאז ההפצצה של משרד-אש"ף, שהיו אז מקובצים באי-תר אחד, נקט האירגון באמצע-עזיבה. משרד-העיר סוזורים ברחבי העיר, בבתיים רגילים באיווריר עסקים ומגורים.

הי"ר ישב בלישכה הפשוטה, שמסביבה הסתדרו שומרי-ראש רבים, כולם בבגדים אורחיים, ללא נשק נראה-לעין. ערפאת עצמו, לעומת זאת, לבש בגדי-ראחאק — מכנסיהאק, חולצת-האק, סוודרהאק. על השרוול היה תפור רגל פלסטיני קטן, כמו תג של חיידה. כביס מכנסיו בלט האקרה הקטן הרגיל שלו, כשהקת גלוייה, מוכן לירייה.

כשנכנסנו, היה גלוי-ראש. יאסר ערפאת גלוי-ראש הוא אדם אחר. הוא דומה יותר למנהיג של מילפגה מרננית, אולי איש-העסקים או רופא, כמו אחיו. אך אין הוא אוהב להצטלם כך. ברגע שהצלם הגרמני התחיל לתקתק, ועיתונאי אחר הפעיל את מצלמת-הווידאו, שלף ערפאת כובע פרווה בעל תג של פת"ח, וחשב אותו. הקלטתי את המסיבה, וטרם הספקתי לפענח את הסרטים. אפרסם את התמליל במלואו בגליון הבא. אך ניתן כאן להקדים ולתת כמה רשמים.

היו במסיבת-עיתונאים זו כמה רגעים בלתי-רגילים.

למשל — אחרי עשר דקות כבו כל האורות. קצרו או הפסקת-השלם שכר נתיית.

במשך כמה דקות ישיבנו בחשיכה מוחלטת, בשיוי-אש"ף יושב במרחק של מטר מאיתנו, וממשיך לדבר.

אחר-כך באו שומרי-ראש והאירו בפנסים קטנים. אלומות-האור החלושות רק הגבירו את החשיכה. אחר-כך הביאו נר, ועוד נר. ראש-אש"ף, שרכים בישראל רואים בו שטן עלי

La Presse

de Tunisie

CINQUANÉE DEUXIÈME ANNÉE

SAMEDI 8 Février 1974

16 Jourmada II 1408

Directeur Responsable de la publication: Sidi Abdelhak MAADOU

N°16211

Par: 200 Millions

« La Presse »

Matin et soir !

?...

TUNISIE-LIBYE

TERRITOIRES OCCUPÉS

Examen approfondi des relations bilatérales

• Deux entretiens en tête-à-tête Ben Ali-Gueddafi

La Presse, de la Tunisie, 16 Jourmada II 1408

La rage des colons

• Expéditions punitives anti-palestiniennes au Sud d'El Qods

« EL Qods, capitale de la Palestine, est le théâtre d'une situation de violence et de terreur. Les forces armées israéliennes ont lancé des opérations militaires contre les habitants de la ville, tuant et blessant de nombreuses personnes. Les colons sionistes ont également commis des crimes de guerre contre les Palestiniens. La situation est devenue intolérable et les habitants de la ville appellent à la résistance et à la lutte pour la libération de leur pays. »

« Les forces armées israéliennes ont lancé des opérations militaires contre les habitants de la ville, tuant et blessant de nombreuses personnes. Les colons sionistes ont également commis des crimes de guerre contre les Palestiniens. La situation est devenue intolérable et les habitants de la ville appellent à la résistance et à la lutte pour la libération de leur pays. »

העמוד הראשון של העיתון התוניסאי, "להפרס" בשבת הסתיונית של הקולונלים